

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan

Judecători - Constantin Alerguș, Elena Cobzac, Iurie Diaconu și Ion Guzun

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Martîniuc Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

*Martîniuc Ivan xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în or. xxxx str. xxxx
xxxx nr.xx ap.xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2014 – 21.12.2015;

Instanța de apel: 21.01.2016 – 23.03.2016;

Instanța de recurs: 19.08.2016– 08.11.2016;

Instanța de apel: 06.01.2017 – 21.06.2017;

Instanța de recurs: 01.03.2018– 15.05.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 21 decembrie 2015, Martîniuc Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(4) Cod penal, la 7 ani închisoare, în baza art.186 alin.(4) Cod penal, la 7 ani închisoare și în baza art.186 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În conformitate cu art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, lui Martîniuc Ivan i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Tot prin aceeași sentință, procesul penal în privința inculpatului intentat în baza art.186 alin.(2) lit. d) și art.186 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, a fost încetat din motivul împăcării părților.

S-a dispus încasarea de la Martîniuc Ivan în beneficiul lui V. Poia prejudiciul în mărime de 48 290 lei.

S-a dispus încasarea de la Martîniuc Ivan în beneficiul lui A. Prepeliță prejudiciul în mărime de 33 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Martîniuc Ivan în noaptea de 19.05.2014 - 20.05.2014, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în gospodăria cet. Rotăreanu A. de pe str. xxxx nr.xxx din or. xxxx, de unde, a sustras pe ascuns șase calorifere din fontă, cauzându-i astfel părții vătămate A. Rotăreanu un prejudiciu material în sumă totală de 1 470 lei.

Tot el, în noaptea de 04.06.2014 - 05.06.2014, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin forțarea ușii, în casa din localitatea xxxx raionul xxxx ce aparține cet. Prepeliță A., de unde pe ascuns, a sustras bunuri materiale în valoare totală de 54 849 lei, cauzându-i astfel părții vătămate A. Prepeliță un prejudiciu material în proporții mari.

Tot el, în perioada de timp cuprinsă între data 27.03.2015, orele 18 până la data 28.03.2015 orele 09.10, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, ilegal a pătruns în locuința cet. V. Poia de pe strada xxxx xx or. xxxx, de unde a sustras pe ascuns bani în sumă de 43 000 lei, și bunuri materiale în valoare totală de 12 790 lei, astfel cauzându-i părții vătămate V. Poia un prejudiciu material considerabil în proporții mari, în sumă de 55 790 lei.

Tot el, în baza unei intenții infracționale distincte în perioada de timp cuprinsă între data 25.03.2015, orele 19.00 până la data 26.03.2015 orele 12.00, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, aflându-se în scara blocului locativ de pe str. xxxx or. xxxx, a sustras pe ascuns un cărucior pentru copii marca „Adamex Clasic” cauzându-i părții vătămate I. Greseva un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 4 000 lei.

Tot el, în baza unei intenții infracționale distincte în noaptea de 20.04.2015 spre 21.04.2015, având scopul însușirii bunurilor altei persoane, aflându-se în s. xxxx, raionul xxxx, ilegal a pătruns în casa de locuit nr.xx ce aparține lui L. Păun, de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare totală de 850 lei, cauzându-i părții vătămate Păun Ludmila un prejudiciu material.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către avocatul A. Snegur în numele inculpatului și inculpatul Martîniuc Ivan.

3.1. Avocatul A. Snegur a solicitat casarea sentinței, cu numirea expertizei psihiatrice-narcologice a lui Martîniuc Ivan, pentru a verifica dacă el nu necesită tratament medical, dacă era responsabil și dacă nu este persoana cu responsabilitatea redusă conform art.23/1 Cod penal și recalificarea acțiunilor lui Martîniuc Ivan din art.186 alin.(4) Cod penal la art.186 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei mai blânde.

Apelantul, în cererea de apel a invocat faptul că la dosar nu a fost numită expertiza narcologo-psihiatrică, deși a fost înaintat în sensul dat un demers în ședința de judecată, iar prima instanță l-a respins ca fiind neîntemeiat.

Avocatul a indicat că din materialele cauzei penale rezultă că Martîniuc Ivan se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza narcomanie. În ședința de judecată el a

confirmat că are nevoie de tratament medical. A fost nevoit să fure, deoarece este narcoman. Nu a fost numită o astfel de expertiză nici la urmărirea penală.

Conform art.385 alin.(1) pct.16) Cod de procedură penală, instanța trebuie să soluționeze, dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

Astfel, reieșind din prevederile art.385 Cod de procedură penală, numirea expertizei narcologice este obligatorie. Mai mult de atât, aceasta se referă la responsabilitatea inculpatului, iar responsabilitatea este o parte a componenței infracțiunii. Persoana irresponsabilă nu este pasibilă de răspunderea penală.

Prin urmare, apelantul a menționat că toate încercările apărării de supune verificării problema responsabilității, au fost evitate sub diferite motive. Nu se consideră sentința justă, când inculpatul urmează să fie tratat medicinal, dar în loc de aceasta, el se trimite în închisoare.

În ceea ce privește condamnarea inculpatului pe episodul infracțiunii de furt a bunurilor în valoare de 55 790 de lei, de la partea vătămată V. Poia, apelantul a indicat că inculpatul a recunoscut furtul parțial, comunicând că banii în suma de 43 000 lei nu erau, însă partea vătămată V. Poia a declarat așa sumă pentru a se răzbuna pe el.

Inculpatul Martîniuc Ivan a declarat că în momentul când a venit poliția la fața locului, partea vătămată V. Poia nu a declarat despre furtul banilor în sumă de 43 000 lei, declarând doar despre sustragerea bunurilor, iar peste câteva ore a declarat și despre furtul banilor. Potrivit opiniei apelantului, acest fapt provoacă dubii, deoarece în cazul că banii erau în dulap, după cum spune partea vătămată, ultimul ar fi comunicat de îndată, dar nu peste câteva ore. În cerere partea vătămate la fel nu a menționat despre furtul banilor.

Prin urmare, apărarea a ajuns la concluzia că sustragerea banilor în sumă de 43 000 lei nu și-au găsit confirmare, din care motiv acțiunile inculpatului Martîniuc Ivan urmează să fie calificate în baza art.186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal.

Referindu-se la episodul infracțiunii de furt de la partea vătămată A. Prepeliță, avocatul inculpatului a indicat că valoarea totală a bunurilor sustrase nu fost confirmată, toate lucrurile nu au putut să fie duse cu o singură mașină și se confirmă anume furtul obiectelor, care le-a indicat inculpatul. Prin urmare acțiunile lui Martîniuc Ivan urmează a fi calificate în baza art.186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, însă nu în baza art.186 alin.(4) Cod penal.

Totodată, apelantul a menționat că nu poate fi reținută în sarcina inculpatului a stării de recidivă periculoase, deoarece la momentul pronunțării sentinței a existat o recidivă simplă, dar nu periculoasă. Ultima dată Martîniuc Ivan a fost condamnat la închisoare în a. 2009. A mai fost condamnat însă aceste condamnări nu pot fi luate în considerație pentru stabilirea recidivei.

Reieșind din materialele cauzei penale, în cazul lui Martîniuc Ivan s-a constatat prezența stării de recidiva simplă, dar nu periculoasă, precum a reținut prima instanță, prin urmare pedeapsa minimă ce poate fi stabilită este 5 ani, respectiv instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai blândă.

Apărarea a contestat și faptul că prima instanță greșit a constatat că Martîniuc Ivan de două ori comite infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(4) Cod penal.

3.2. Inculpatul Martîniuc Ivan a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri echitabile.

În motivarea apelului, inculpatul a indicat următoarele circumstanțe:

- a considerat că i-au fost încălcate drepturile sale și anume în privința sa s-a dispus efectuarea expertizei la care nu s-a prezentat deoarece era arestat;

- este narcoman și se află la evidența medicului narcolog de la vârsta de 20 ani;

- nu a putut lua toate lucrurile care a indicat partea vătămată la o singură călătorie cu taxiul în satul Costuleni;

- nu a fost de acord cu faptul incriminării furtului banilor, deoarece bani acolo nu erau și V. Poia nu a indicat imediat la venirea poliției despre furtul banilor, dar mai târziu;

- a încercat să se încadreze în câmpul muncii, dar nu a fost acceptat reieșind din faptul că anterior a fost judecat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate, iar sentința contestată a fost menținută fără modificări.

5. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, prin cercetarea probelor anexate la materialele dosarului, a constatat că probele administrate pe cauză în acuzarea inculpatului, cercetate în ședința instanței de fond, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând deplin vinovăția inculpatului Martîniuc Ivan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, după cum a stabilit prima instanță, în deplină măsură, pe faptul sustragerii bunurilor în proporții mari de la V. Poia și A. Prepelită.

În cadrul judecării cauzei s-a stabilit cu certitudine, că inculpatul Martîniuc Ivan a săvârșit anume infracțiunile prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, deoarece a sustras de la A. Prepelită bunuri în valoare de 54 849 lei, iar de la V. Poia bunuri în valoare totală de 55 790 lei, adică a sustras pe ascuns bunurile părților vătămate, cu cauzarea de daune în proporții mari și nu în proporții considerabile.

Părțile vătămate V. Poia și A. Prepelită au determinat valoarea bunurilor sustrate și au confirmat în cadrul examinării cauzei în prima instanță prejudiciul material cauzat de inculpatului Martîniuc Ivan prin infracțiunea săvârșită prin anexarea la materialele cauzei a costului obiectelor furate, precum și proveniența și existența sumei de bani în valoare de 43 000 lei, care a fost sustrasă de la partea vătămată V. Poia.

Prin urmare, instanța de apel a constatat întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la prezența în acțiunile lui Martîniuc Ivan a elementelor constitutive a infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, adică de furtul săvârșit în proporții mari.

Instanța de apel în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Martîniuc Ivan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, atât în cadrul

urmării penale, cât și în cadrul ședinței de judecată au fost acumulate probe veridice, suficiente pentru a demonstra comiterea de către inculpat a infracțiunilor în cauză.

Instanța de apel a apreciat că probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului în faptele stabilite de către prima instanță, iar avocatul n-a prezentat instanței de apel probe în confirmarea nevinovăției inculpatului.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina lui prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, de către prima instanță, nu poate echivala cu recalificarea acțiunilor lui în baza art.186 alin.(2) Cod penal pe motivul că prejudiciul cauzat nu este în proporții mari, dar este considerabil, după cum a solicitat avocatul în apelul declarat, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Deși, inculpatul nu a recunoscut vina sa, vinovăția lui în cele incriminate se demonstrează pe deplin prin elementele de fapt dobândite din probele cercetate, prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul ședințelor judiciare și care coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existența infracțiunii reținute în sarcina inculpatului și constatarea vinovăției lui.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că prima instanță a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului și just a concluzionat referitor la vinovăția inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat și argumentul invocat de avocat referitor la faptul că există îndoieli la constatarea de către prima instanță a stării de recidivă periculoasă în acțiunile inculpatului Martîniuc Ivan, deoarece la momentul pronunțării sentinței a existat starea de recidivă simplă.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Găină Rodica în numele inculpatului Martîniuc Ivan, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.10) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, la baza sentinței de condamnare, atât prima instanță cât și cea de apel au statuat probele, care în viziunea lor nu dovedesc vinovăția lui Martîniuc Ivan în furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane în proporții mari, infracțiune prevăzută de art.186 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a considerat, că probele pe caz sunt pertinente, concludente și utile pentru a putea fi puse baza unei sentințe de condamnare, fiind dovedită în același timp și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(4) Cod penal, pe faptul sustragerii bunurilor în proporții mari de la V. Poia și A. Prepeliță.

Recurentul menționează și faptul că instanța de apel, eronat, contrar prevederilor art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, a refuzat nemotivat în asigurarea în instanța de apel a părții vătămate Poia V. și Prepeliță A., declarații pe care inculpatul Martîniuc Ivan le contestă. Prin acest refuz neîntemeiat, instanța de apel a îngrădit dreptul inculpatului

prevăzut de art.6 alin.(3) lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căreia „*Orice acuzat are, în special, dreptul: să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării, să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.*” Art.6 alin.(1) din Convenție, prevede că: *Orice persoană are dreptul la judecarea în echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturi și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.*

La fel a menționat că instanța de apel, prin refuzul său, a încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, prevăzut în art.24 Cod de procedură penală, cât și drepturile inculpatului prevăzute de art.19 Cod de procedură penală - accesul liber la justiție, art.17 Cod de procedură penală - asigurarea dreptului la apărare, art.8 Cod de procedură penală - prezumția nevinovăției.

A mai menționat că instanța de apel, contrar prevederilor procesual-penale, nu a motivat soluția sa prin analiza probelor din dosar, care ar demonstra cu certitudine vinovăția lui Martîniuc Ivan.

Totodată, indică și faptul că instanța de apel eronat a dispus respingerea demersului apărării privitor la dispunerea și efectuarea expertizei psihiatrice și a unei expertize merceologice din contul statului, ca fiind nefondat, invocându-se faptul că nu sunt obligatorii în speța în cauză. Apărarea nu este de acord cu constatarea și motivarea instanței de apel față de demersul înaintat, deoarece soluția instanței de apel îngrădește drepturile fundamentale ale inculpatului Martîniuc Ivan, el fiind prezumat nevinovat până nu-i va fi stabilită vinovăția într-un proces echitabil, fiind supuse apelului și recursului cauza penală intentată împotriva sa.

Concluzia instanței de apel cu referire la neobligativitatea efectuării expertizelor solicitate, este una incorectă, aceste expertize fiind necesare într-un proces intentat față de Martîniuc Ivan, deoarece acesta se află la evidența medicului narcolog pe o perioadă destul de mare - 20 ani. Drogurile au influențat negativ, atât psihicul, cât și fizicul ultimului.

7. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece instanța de apel a adoptat o decizie legală și întemeiată, iar argumentele invocate de recurent nu sunt relevante prin prisma exigențelor prevăzute la art.427 Cod de procedură penală.

8. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, decizia instanței de apel casată integral, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. În partea motivatoare a deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel avocatul inculpatului R. Gaina a înaintat un demers prin care a solicitat numirea de către instanța de apel a expertizelor merceologice și psihiatrice cu achitarea taxei pentru efectuarea acestora din bugetul de stat, motivând că prima instanță ilegal a pus în sarcina inculpatului achitarea taxei de stat pentru efectuarea acestor expertize, iar aceste expertize nu au fost efectuate, deoarece inculpatul nu a avut posibilitatea reală de a le achita.

Prin încheiere instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat demersul avocatului inculpatului, motivând că expertizele solicitate nu cad sub incidența prevederilor art.143 Cod de procedură penală, care stipulează lista expertizelor judiciare obligatorii, achitate din bugetul de stat.

Colegiul penal a reținut că solicitarea efectuării unei expertize este dreptul procesual al părților participante la proces. Disponerea efectuării expertizei judiciare se face de către instanța de judecată, la cererea părților, dacă se constată că cererea este întemeiată și poate contribui la stabilirea circumstanțelor ce pot avea importanță probatorie pentru cauza penală.

Prin urmare, Colegiul penal a indicat că instanța de apel, la emiterea încheierii de respingere a demersului înaintat de către partea apărării, nu a dat eficiență prevederilor normelor procesual penale privind numirea expertizei judiciare de către instanța de judecată, precum și principiilor generale ale procesului penal, astfel au fost încălcate drepturile inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs a concluzionat că instanțele de fond neîntemeiat au pus în sarcina inculpatului Martîniuc Ivan achitarea preventivă a plăților pentru efectuarea expertizelor judiciare solicitate de către partea apărării, fapt care a constituit un impediment în exercitarea dreptului de apărare a inculpatului Martîniuc Ivan.

La fel, instanța de recurs a menționat că în cazul în care instanța de judecată dispune efectuarea expertizei judiciare solicitate, pentru constatare circumstanțelor care în opinia părții apărării vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor, instanța nu este în drept reieșind din prevederile art.142-145 Cod de procedură penală, să condiționeze efectuarea expertizei dispuse, prin achitarea plăților aferente acesteia de către partea care a solicitat numirea expertizei.

Tot aici, Colegiul penal a reținut că la etapa judecării cauzei în prima instanță unde s-a dispus efectuarea expertizelor solicitate de către avocatul inculpatului, achitarea acestora nu putea fi pusă în sarcina inculpatului, deoarece instanța de judecată a pus partea apărării într-o poziție nefavorabilă față de celelalte părți în proces, îngrădindu-i dreptul de inculpatului de a utiliza toate armele legale întru apărarea sa și demonstrarea nevinovăției acestuia în cele incriminate.

În asemenea condiții, instanța de recurs a considerat că, decizia adoptată de către instanța de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2017, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Martîniuc Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.186 alin.(2) lit. c), d), art.186 alin.(2) lit. c), d) și art.186 alin.(2) lit. c) Cod penal, i s-au stabilit următoarele pedepse:

- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal – 3 ani închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal – 3 ani închisoare;
- în baza art.186 alin.(2) lit. c) Cod penal – 3 ani închisoare.

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă pe un termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

11. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că probele administrate au fost corect apreciate de către prima instanță, respectând prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, demonstrând pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a menționat că reieșind din învinuirea înaintată inculpatului și faptele constatate de către instanța de fond, infracțiunea de furt a fost comisă de către inculpat pe parcursul anilor 2014-2015.

Concomitent, potrivit modificărilor operate în dispoziția normei art.126 alin.(1) Cod penal al Legii nr.207 din 29.07.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare la 07.11.2016, aceasta are următorul cuprins:

„(1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. (1¹) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.” (2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luând-u-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, instanța de apel a reținut că în speța dată, a fost aplicabile prevederile art.10 alin.(1) Cod penal, potrivit căreia legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Având în vedere raționamentele expuse mai sus, instanța de apel a considerat necesar de a reîncadra juridic fapta incriminată inculpatului pe episoadele de furt, deoarece aceasta nu întrunește elementele constitutive ale componenței prevăzute la art.186 alin. (4) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a reîncadrat juridic fapta inculpatului din prevederile art.186 alin.(4) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal - furtul, adică

sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

12. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, inculpatul a declarat recurs ordinar, prin care, neinvocând concret vreun temei de drept prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care sa-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

13. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, considerându-l inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, deoarece recurentul critică hotărârea contestată sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei, însă instanțele de judecată corect au stabilit pedeapsa inculpatului.

14. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, inclusiv din alte motive decât cele invocate de recurent, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Deși recurentul nu a invocat nici un temei pentru recurs, din textul recursului declarat Colegiul penal lărgit constată că acesta nu este de acord cu individualizarea pedepsei, temei care se regăsește la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Sub aspectul dat, instanța de recurs conchide că recursul inculpatului este neîntemeiat, iar argumentele invocate privind individualizarea incorectă a pedepsei stabilite acestuia se resping ca nefondate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că incident speței date este temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului atunci când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel, verificând cele imputate lui Martîniuc Ivan prin rechizitoriu, ținând cont de reglementările art.126 alin.(1) Cod penal, în vigoare din 28.10.2016 în coraport cu circumstanțele cauzei (timpul comiterii infracțiunii) proporții mari constituie 90 000 lei, iar proporții deosebit de mari constituie 180 000 lei. Instanța corect a conchis de a reîncadra juridic fapta incriminată inculpatului pe episoadele de furt, deoarece aceasta nu întrunește elementele constitutive ale componenței prevăzute la art.186 alin.(4) Cod penal, totodată just fiindu-i stabilită vinovatului pedeapsa definitivă, însă după parvenirea unor modificări în legea penală care vizează inclusiv art.72 Cod penal, se constată că greșit a fost stabilit tipul penitenciarului în care urmează să-și execute pedeapsa inculpatul.

La acest capitol se constată, că instanța de apel nu a ținut seama de faptul că infracțiunea comisă de inculpatul Martîniuc Ivan conform art.16 alin.(3) Cod penal, se

consideră mai puțin gravă, pentru care legiuitorul în conformitate cu prevederile alin.(3) art. 72 Cod penal, prevede executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și greșit a dispus că acesta urmează sa execute pedeapsa stabilită în penitenciar de tip închis.

Colegiul conchide că aceasta reprezintă o eroare de drept, care a fost admisă de către instanța de apel, din care considerente va admite recursul declarat, cu casarea parțială a hotărârii atacate, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea respectivă.

15. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Martîniuc Ivan, casează parțial, în partea stabilirii tipului de penitenciar sentința Judecătoriei Ungheni din 21 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe Martîniuc Ivan xxxx, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Se stabilește executarea pedepsei cu închisoarea lui Martîniuc Ivan xxxx în penitenciar de tip semiînchis.

În rest se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 14 iunie 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Constantin Alerguș

Elena Cobzac

Iurie Diaconu

Ion Guzun